

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty, kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lin. 15 gr. na str. 2-lin. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drw.

Rok II. | Nowemiasto n. Drwęcą, czwartek dnia 12. września 1935 r. | Nr. 108

Wróg wewnętrzny.

Zbrodnicze wyczyny endecji w dniu wyborów.

Deklamowali zawsze, że są rzecznikami etyki chrześcijańskiej w życiu publicznym. Oburzali się na wszystko, co niepraworządne. Głosili, że będą wychowywać młode pokolenie w duchu szynego idealizmu.

Ale ilekroć brali udział w jakiegokolwiek akcji zbiorowej — udział ten zaczynali warcholeniem i posiewem anarchji, rozpętywali orgje nienawiści, przelewali krew bratnią...

Na ustach frazes o „etyce narodowej“ o „miłości chrześcijańskiej“, o ideałach „praworządności“ — ale w zanadru kastety i noże, w ręce swych narzędzi — czy nim był stary Niewiadomski, czy uwiedziony mirażami bezkarności młodzieniec — wypychali rewolwery.

Do celu maszerowali wszędy drogą — bezprawia, za środek codzienny do osiągnięcia swych zamierzeń uważali zawsze posiew anarchji, znieprawiania dusz ludzkich, rozpętywanie najniższych instynktów w masach. Prawili wzniosłe kazania o moralności, ferowali srogie wyroki na innych, potępiali najczystszych patriotów w imię „czystości“ życia publicznego ale sami wciąż, na każdym kroku, w każdym występie na arenie życia państwowego, byli rozsądnymi amoralności.

Ustanowili sobie podwójną miarę moralności. Tę murzyńską, dobrze jest, gdy ją gwałcą prawa etyki, biada zaś temu, kto to czyni. Pojęcie wolności przeobrażili w swobodę swawoli, w prawo do warcholstwa.

8-go września znowu te swe najistotniejsze cechy w zbrodniczy sposób ujawnili. Oni to pierwsi rzucili hasło negacji w stosunku do wyborów parlamentarnych. Edecka taktyka miała być protestem przeciw nowemu ustrojowi Państwa.

Niechby się byli zaszyli w pielesze domowe, niechby stronili od urn. Bóg z nimi.

Ale nie ograniczyli się do tego 8 września. W województwie warszawskim i poznańskim legalne akty, przepisane ustawą dla dokonania wyborów, spotkały się w szeregu miejscowości z szeregiem występnych czynów, zainicjowanych przez endeków, nie mających już nic wspólnego z agitacją, a wszystko wspólne z bandytyzmem. Bo kto dokonuje napadu na lokale wyborcze, kto niszczy stoły i książki, czyni gwałt na członkach komisji wyborczych, kto niszczy państwowe linje telefoniczne, kto uzbraja bojówki w petardy, płyny cuchnące, ładunki wybuchowe i rewolwery — ten przestał „agitować“, a poszedł na drogę zwykłego bandytyzmu — i jako bandyta też musi być traktowany.

Można bowiem prowadzić walkę polityczną bardzo ostro i stanowczo. Można słowem i piśmem prowadzić kampanję. Można ostatecznie uprawiać politykę absyntencji. Ale rozpętywać orgje najwzwyklejszej przestępczości kryminalnej wtedy, gdy rzesze społeczne wykonują legalne akty państwowe — nie wolno!

Bo wtedy przestaje się być przeciwnikiem politycznym, a staje się — wrogiem wewnętrznym. Wrogiem, którego zwalczyć nie trzeba więcej środkami, wziętymi z arsenału metod, obowiązujących ludzi przyzwoitych — a środkami, jakie przepisuje kodeks karny.

Trzeba zedrzyć wreszcie z tych deklamatorów „etyki narodowej“, podszywających się ponadto wciąż pod kanony moralności katolickiej, maskę obłudy.

Nie wystarczy samo potępienie tego zbrodniczego posiewu anarchji. Trzeba zrobić więcej. uniemożliwić raz na zawsze zatrucie atmosfery naszego życia zbiorowego przez ludzi, nie umiejących rozróżniać między walką polityczną a metodami, kolidującymi z kodeksem karnym.

Głos ma prokurator. Kto chce wskrzesić ponure widma z naszej przeszłości — jest wrogiem wewnętrznym i nie ma prawa do życia publicznego we wskrzeszonym krwią i trudem najszlachetniejszych patriotów Państwie!

Jak dokonano wyboru nowego Sejmu.

Reasumując wyniki niedzielnych wyborów trzeba stwierdzić, że wbrew wysiłkom opozycji udział obywateli w akcie wyborczym był bardzo duży. Frekwencja wyborcza była zresztą wyraźnie uzależniona w dużym stopniu od pogody i malała wszędzie w tych okęgach, gdzie były większe chłody i deszcze. Poza to znacznie silniejsza frekwencja zaznaczyła się w okęgach pogranicznych, gdzie świadomość narodo-wa skłaniała do wyjścia do urny nawet podczas przejmującego chłodu i deszczu. Rekord w tej dziedzinie zdobył Śląsk, gdzie frekwencja wyborcza przekraczała 76 proc. uprawnionych do głosowania. Odrotny, smutny rekord opie-szałości zdobyła Warszawa zadawalając się zawstydającą frekwencją przeciętnie 30,1 proc.

W poszczególnych województwach frekwencja wyborcza wynosiła:

Warszawa	— 30,1 proc.
Województwo warszawskie	— 40,7 proc.
„ łódzkie	— 36,6 proc.
„ kieleckie	— 36,9 proc.
„ lubelskie	— 49,9 proc.
„ białostockie	— 57 proc.
„ wileńskie	— 56 proc.
„ nowogrodzkie	— 64,3 proc.
„ poleskie	— 67,3 proc.
„ wolyńskie	— 65,5 proc.
„ tarnopolskie	— 58,8 proc.
„ stanisławowskie	— 41,5 proc.
„ lwowskie	— 43,3 proc.
„ krakowskie	— 43,2 proc.
„ śląskie	— 76,9 proc.
„ poznańskie	— 37,7 proc.
„ pomorskie	— 45,3 proc.

Na całym terenie Rzeczypospolitej uprawnionych było do głosowania 16.282.347 osób. Udział w głosowaniu wzięło 7.665.349 obywateli zatem przeciętna frekwencja głosujących wyraża się cyfrą 47 proc.

Dla porównania przypomnieć należy, że w wyborach w r. 1930 uprawnionych do głosowania było 15.791.278. Udział w głosowaniu wyraził się cyfrą 11.816.413, przeciętna frekwencja głosujących dawała 74,8 procent.

Przyjmując frekwencję z r. 1930 jako jedną z najwyższych, która może być uważana za normalną i przeciętną przy głosowaniu ogółu ludności bez propagowania i szerzenia hasła antywyborczego, należy dojść do wniosku, że ubytek procentowy głosujących wynosi w r. 1935 28 proc. Jest to wynikiem nietylko nieprzebiegającej w środkach agitacji antywyborczej i fizycznego przeszkadzania w bra ni u udziału w akcie wyborczym, ale i niezwykle niesprzyjających warunków, na które złożyły się ulewne deszcze, rozmokłe drogi, przedwczesny śnieg w okolicach podgórskich i grożąca w niektórych miejscowościach powódź.

W r. 1930 na listę Nr. 1 w całym kraju głosowało 5.292.725 wyborców. Obecnie ogół wyborców, biorących udział w wyborach, a więc ustosunkowujących się realnie i pozytywnie do

prac rządu wynosi 7.665.349, czyli wzrósł aż o 2.372.624 czyli prawie o 45 proc.

Co więcej, jeśli wziąć pod uwagę, że cała opozycja zarówno prawicowa jak i lewicowa, bojkotowała wybory, to można stwierdzić, że uczestniczący w nich w 100 procentach należą do zwolenników rządu, którzy poprzednio skupiali się wokół listy nr. 1. Otóż wszędzie bez wyjątku, na terenie całego państwa, ilość głosujących w niedzielę, była znacznie wyższa od ilości głosów, jakie padły w r. 1930 na listę BBWR. Wynika stąd, że obóz prorządowy wzrósł od czasu poprzednich wyborów, że natomiast siły opozycyjne w kraju zmalały.

Innym dowodem przewagi nastrojów prorządowych jest widoczna popularność wszystkich kandydatów zasiadających w rządzie: premier Sławek, ministrowie Kościalkowski, Rajchman, Paciorkowski, wiceministrowie Koc, gen. Składkowski, miarodajni reprezentanci „reżimu“, jak b. min. Miedziński, b. min. Car itd. wyszli z wyborów zwycięsko, w dwójnasób lub trójnasób, przewyższając innych kandydatów ilością otrzymanych głosów.

Oto te narzucające się wrażenia wyników ostatnich wyborów sejmowych.

Pomorze wybrało 8 posłów

Okręg 101 — Toruń (Pow. Miejski, Toruński, Chełmiński, Wąbrzeski)

- 1) Śląski Jan, rolnik, 22.538 gł., wybrany.
- 2) Rolewski Kaz., stolarz, 13.122 gł.
- 3) Matusiak St. kolejarz, 15.298 gł., wybrany
- 4) Klimek Wł., rolnik, 15.289 gł.
- 5) Melerski Al., kupiec, 4.680 gł.

Okręg 102 — Grudziądz (Pow.: Grudziądzki Miejski, Grudziądzki, Brodnicki, Działdowski)

1) Michałowski St., prezydent, 22.073 gł., wybrany.

- 2) Łangowski L., rolnik, 13.158 gł.
- 3) Marchlewski T., kupiec, 13.983 gł., wybrany.

- 4) Klatt Jan, rolnik, 5.550 gł.
- 5) Serożyński Aug., rolnik, 8.668 gł.
- 6) Kazimierski St., rolnik, 5.589 gł.

Okręg 103 — Chojnice (Pow.: Chojnicki, Sępoleński, Tucholski, Swiecki, Starogardzki, Tezewski)

- 1) Pruszek Al., rolnik, 22.200 gł.
- 2) Lubomski W., rolnik, 15.818 gł.
- 3) Stamm Roman, kupiec, 31.212 gł., wybrany.

- 4) Gauza Cz., notariusz, 29.165 gł. wybrany.
- 5) Koralewski P., rolnik, 11.961 gł.
- 6) Górski Jan, rolnik, 9.139 gł.

Okręg 104 — Gdynia (Pow.: Gdyniński Miejski, Morski, Kartuski)

1) Kamiński J., dyr. KKO, 18.824 gł., wybrany.

- 2) Zarzycki Ferd., gen, 17.599 gł.
- 3) Formella Bol., rolnik, 23.416 gł., wybrany.
- 4) Tebinka P., rolnik, 1.374 gł.
- 5) Kaleta P., rolnik, 4.985 gł.
- 6) Michalski M., inż. 17.604 gł.

Plan operacyjny Włochów przeciw Abisyjni ogłasza prasa angielska.

LONDYN. Agencja Reutera podaje z Addis Abeba szczegóły rzekomego planu operacyjnego Włochów.

Według tej relacji Włosi mają zamiar wykonać pierwszy atak na północy, Adua, by najpierw zmyć hańbę swej klęski z 1896 r.

Atak zostanie tutaj wykonany przy użyciu wszelkich nowoczesnych środków pomocniczych a mianowicie czołgów, samochodów pancernych gazów i samolotów.

Z Adua skieruje się atak dalej w stronę Aksum gdzie gromadzą się Abisyńczycy. Po stronie włoskiej będzie prowadził generał de Bono po stronie abisyńskiej Ras Seyum. Armji 35.000 Abisyńczyków przeciwstawia Włosi 100.000 białych żołnierzy. Kiedy operacje na północy zostaną ukończone, nastąpi ofenzywa na pół-

dnia gdzie będzie dowodził generał Graziani. Tutaj armja włoska będzie posuwała się naprzód bardzo powoli. Grazianispodziewa się, że dopiero koło Harrar natrafi na poważniejszy opór Abisyńczyków.

Za tranzyt pociągów Niemcy chcą płacić towarami.

WARSZAWA. W Warszawie bawił ostatnio przewodniczący delegacji polskiej do rokowań handlowych z Niemcami, dyrektor dep. Sokołowski.

Tematem rokowań w Berlinie są m. in. należności polskie za tranzytowy przejazd pociągów niemieckich przez terytorjum polskie, które wynoszą kilkadziesiąt milionów złotych. Strona niemiecka zaproponowała uiszczenie tych należności w towarach.

Ponowny wybór Polski do Rady Ligi Narodów zapewniony.

Otwarcie Zgromadzenia Ligi Narodów.

GENEWA. Pod znakiem groźby wojny włosko-abisyńskiej i jej nieobliczalnych konsekwencji międzynarodowych rozpoczęły się w Genewie w poniedziałek rano obrady 16 Zgromadzenia Ligi Narodów. Na oficjalnym porządku dziennym zgromadzenia nie figuruje żadna kwestja, która w obecnej atmosferze wysokiego napięcia politycznego mogłaby wywołać większe zainteresowanie.

Jedynym punktem porządku dziennego obchodzącym bezpośrednio Polskę, jest sprawa naszej reelekcji do Rady Ligi Narodów. Według informacji, które zebrano w kołach sekretariatu Ligi Narodów ponowny wybór Polski uważać można za zagwarantowany. Nikomu dziś nie zależy na tem, ażeby dalej osłabiać Ligę Narodów zagrożoną coraz bardziej prawdopodobnym wystąpieniem Włoch. Każdy dziś widzi trudności jakie musiałoby wywołać odebranie Polsce należnego jej miejsca w Radzie.

Przemówienie Min. Zawadzkiego na posiedzeniu Komisji Gospodarczej.

GENEWA. W ciągu dnia wczorajszego wszystkie komisje zgromadzenia Ligi Narodów odbywały posiedzenia inauguracyjne, poświęcone rozdziałowi referatów. Przed południem zebrała się m. in. pod przewodnictwem prof. ministra Zawadzkiego komisja druga, której zadaniem jest opracowanie zagadnień gospodarczych. Min. dr. Zawadzki, otwierając posiedzenie komisji, podziękował jej członkom za zaszczytny wybór na stanowisko przewodniczącego, a następnie w krótkich słowach wskazał na wielką odpowiedzialność, jaka ciąży na komisji w chwili, kiedy poszczególne narody uginają się pod ciężarem trudności gospodarczych, z których wyjście możemy znaleźć tylko przy wytr-

wałej pracy. Praca ta — mówi min. dr. Zawadzki — jest w poszczególnych państwach podejmowana i wydała już w wielu wypadkach pozytywne rezultaty.

Min. dr. Zawadzki zakończył swoje krótkie zagajenie apelem do poszczególnych członków komisji gospodarczej, wzywając ich, aby swoim doświadczeniem w dziedzinie ekonomicznej zechcieli podzielić się przy wspólnym stole obrad i w gruntowej ich analizie szukać dróg wyjścia z obecnych trudności. Następnie komisja gospodarcza wybrała referentów zagadnień ekonomicznych, finansowych, komunikacyjnych i tranzytowych oraz spraw higieny społecznej.

Min. Zawadzki Przewodniczącym Komisji Gospodarczej.

GENEWA. Popołudniu zebrały się komisje zgromadzenia Ligi Narodów celem ukonstytuowania się. Na wniosek delegata Anglii, poparty przez delegata Francji, komisja druga, która rozpatrywać będzie zagadnienia gospodarcze, wybrała na przewodniczącego ministra skarbu Rzeczypospolitej Polskiej, prof. Władysława Zawadzkiego.

Min. dr. Zawadzki zakończył swoje krótkie zagajenie apelem do poszczególnych członków komisji gospodarczej, wzywając ich, aby swoim doświadczeniem w dziedzinie ekonomicznej zechcieli podzielić się przy wspólnym stole obrad i w gruntowej ich analizie szukać dróg wyjścia z obecnych trudności. Następnie komisja gospodarcza wybrała referentów zagadnień ekonomicznych, finansowych, komunikacyjnych i tranzytowych oraz spraw higieny społecznej.

Min. dr. Zawadzki zakończył swoje krótkie zagajenie apelem do poszczególnych członków komisji gospodarczej, wzywając ich, aby swoim doświadczeniem w dziedzinie ekonomicznej zechcieli podzielić się przy wspólnym stole obrad i w gruntowej ich analizie szukać dróg wyjścia z obecnych trudności. Następnie komisja gospodarcza wybrała referentów zagadnień ekonomicznych, finansowych, komunikacyjnych i tranzytowych oraz spraw higieny społecznej.

Komisje klasyfikacyjne rozpoczęły na Pomorzu swe prace.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych wydał rozporządzenie, na mocy którego od dnia 1 września rozpoczęły prace komisje dla klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego na terenie powiatów: brodnickiego, chełmińskiego, działdowskiego, grudziądzkiego, lubawskiego, sępoleńskiego, tczewskiego, toruńskiego, tucholskiego, wąbrzeskiego i morskiego.

Niemiecki statek ratuje jacht polski.

KROLEWIEC. Niemiecki statek strażniczy z Piławy spotkał 6 bm. na pełnym morzu jacht polski Wega, który z powodu uszkodzenia żagli przez burzę błąkał się od wtorku po morzu.

Załoga w liczbie 4 osób, która znajdowała się w stanie zupełnego wyczerpania, została przez Niemców wyratowana i odstawiona pod opiekę konsulatu generalnego R. P. w Królewc. Uszkodzony jacht, należący do Koła Ligi Morskiej we Lwowie, znajduje się w Piławie.

Katastrofa lotnicza na Śląsku.

Smierć dwóch oficerów 2-go pułku lotniczego. W niedzielę popołudniu nadeszła do Krakowa wiadomość, o katastrofie samolotu wojkowego, która wydarzyła się podczas lotów na Śląsku.

Z niewiadomych narazie powodów zdefektował aparat wojkowy i spadł koło miejscowości Zor, grzebiąc pod sobą zwłoki dwóch oficerów 2 pułku lotniczego, por. Dąbrowskiego, ppor. Ciośniańskiego.

Z BIEGIEM FAL.

28

POWIEŚĆ

(Ciąg dalszy)

Lampy paliły się w jadalnym i bawialnym pokoju. Przez otwarte drzwi widać było stół nakryty do obiadu; lecz trudno było myśleć o jedzeniu w takiej chwili, oświeconej jedną tylko lampą stojącą w prawdziwym klombie z żywych kwiatów a przez otwarte okno do ogrodu zalatywała przyjemna woń świeżości. Tu nareszcie mógł zadość uczynić swemu pragnieniu i wziął tę delikatną postać w ramiona i całował te blade zimne usta. Wsparła głowę na jego sercu, bezwładna prawie nie oddając mu jego pocałunków, jak gdyby nieżyła.

— Izola, czy zapomniałaś, że kochałaś mnie kiedyś?

— Czy zapomniałam? o nie, nie! Niema nikogo na świecie tak dobrego i prawego jak ty! Kocham cię duszą i sercem całym.

Twarz jej ukryta była, lecz podniosła ramiona i zarzuciła mu je na szyję. Usiadł w swym ulubionym krześle i wziął ją jak dziecko na kolana. Wtedy wielka burza łań wybuchła na jego piersiach i strumienie łez spływać zaczęły po jego szyi a ramiona, które ją opasywały zaczęły drgać konwulsyjnie.

Skład nowego Sejmu.

Ukazały się w prasie nieścisłe zestawienia składu personalnego sejmu wedle zawodu nowych posłów, podajemy więc poniżej ściśle tego rodzaju zestawienie:

Do sejmu weszło 45 drobnych rolników, 24 ziemian, 17 profesorów i nauczycieli, 9 lekarzy, 13 adwokatów, 3 notariuszy, 6 inżynierów, 17 urzędników państwowych, 21 urzędników samorządowych, 4 duchownych, 5 oficerów, 12 przemysłowców, 6 kupców, 6 rzemieślników, 8 publicystów i dziennikarzy, 8 urzędników prywatnych i 2 kobiety.

W zestawieniu ogólnym wyników wyborów do sejmu zwraca uwagę jeden charakterystyczny moment, który wskazuje na zupełną swobodę wyboru kandydatów, jaką posiadają wyborcy dzięki nowej ordynacji.

W przeszło jednej trzeciej okręgów wybrani posłowie nie rekrutują się spośród kandydatów, stojących na pierwszym lub drugim miejscu, a z miejsc dalszych. Objaw ten daje się zauważyć we wszystkich województwach, zarówno środkowych, jak wschodnich, północnych, zachodnich i południowych.

Transmisja z meczu piłkarskiego Polska—Niemcy

w niedzielę, dnia 15 bm. o godzinie 17.35 Polskie Radio transmitować będzie zakończenie meczu piłkarskiego Polska—Niemcy z Wrocławia. Transmisja zgromadzi przy głośnikach niewątpliwie większość radiosłuchaczy polskich, gdyż mecz ten budzi olbrzymie zainteresowanie.

— Moje kochanie! mówił łagodnie — mogłabyś doprawdy myśleć, iż martwisz się moim powrotem.

Z początku dla łań: nie mogła nie odpowiedzieć; lecz potrzasała głową przeczącą i nareszcie zdołała przemówić, nie, nie, nie; a on całował i uspakajał ją z ojcowską prawie czułością. Potem przeszli do jadalni, gdzie obiad już czekał na nich w raz z elegancką pokojówką nie Zuzią ale jakąś inną dziewczyną, gotową na ich usługi.

Stół przybrany był własnymi rączkami Izoli. Ciemnokarmazynowe róże leżały na białym obrusie; na środku wysoki szklany wazon a w nim trzy wysmukłe złote lilie, wdzięcznie pochylające swe główki i napełniając cały pokój swą wonią. Kwiaty pochodziły z cieplarni w Glemaveril, z kąp poczciwa pani Crowther przysłała cały koszyk roślin podzwrotnikowych na powitanie pułkownika. Światło lamp, kwiaty, staroświecki serwis z fajansu o barwach kremowych z brązowym, były prawdziwą ucztą dla oczu Marcina Disnej, który, w Indjach żył przeważnie w namiocie. Od tego wesołego obrazka podniósł oczy na twarz swej łubej, bladą i mizerną pomimo jej piękności.

— Moja kochanko, wyglądasz bardzo nie-dobrze — rzekł z niepokojem w głosie.

Podziękowanie królowej Elżbiety dla Prez. Rzpłtej.

WARSZAWA. W odpowiedzi na telegram kondolencyjny, skierowany do J. K. M. Elżbiety, pan prezydent R. P. otrzymał telegram treści następującej:

„Głęboko odczułam udział, jaki Pan Prezydent bierze w naszym ogromnym bólu“.

(—) Elżbieta.

Czechów ogarnął szal antypolski.

Zandarmerja zabiera się do aresztowania dzieci Polskich.

MORAWSKA OSTRAWA „Morawska Orlice“ zapowiada aresztowanie szeregu dzieci w polskiej miejscowości Markłowicach, ponieważ śledztwo żandarmerji miało jakoby ustalić, że one wybiły szyby w czeskiej szkole.

W czeskiej szkole w Cierlicku wybito szyby. Na miejsce zjechały liczne oddziały żandarmerji czeskiej.

Ludności polskiej nie pozwalają czcić pamięci Zwirki i Wigury.

„Poledni ostravski Denik“ donosi, że władza czeskie postanowiły nie dopuścić do udziału w uroczystościach ku czci ś. p. Zwirki i Wigury, które mają się odbyć dnia 22 bm. w Cierlicku, miejscu pielgrzymek ludności polskiej.

W Górnym Cierlicku, gminie czysto-polskiej, pamiętnej katastrofą Zwirki i Wigury, rozparcelowano pomiędzy osadników czeskich część majątku hr. Larischa.

Represje za mowę nad grobem polskiego górnika.

W związku z aresztowaniem 10 polaków robotników Hut Trzynieckich, oskarżonych o uroczyste powitanie wracającego z czeskiego więzienia działacza robotniczego Knoblocha — zastępca dyrektora hut p. Fuerst oświadczył, że Knobloch i pozostali aresztowani zostaną zwolnieni z pracy i dodał, że nie może postąpić inaczej, gdyż otrzymał taki rozkaz z generalnej dyrekcji Hut Trzynieckich, w Pradze.

Jak wiadomo, Knobloch został aresztowany za wypowiedzenie nad grobem zmarłego górnika polskiego słów: „Niech ci ta ziemia polska lekka będzie“.

Niezłomność Polaków w Jablonkowie.

Radni czescy opuścili demonstracyjnie salę posiedzeń rady miejskiej m. Jablonków na Śląsku nad Olzą. Powodem tego protestu było stanowisko większości polskiej w radzie miejskiej oraz stanowiska burmistrza p. Paszka, którzy nie chcieli zgodzić się na uchwalenie wniosku o zwiększenie czeskiego garnizonu wojskowego w mieście.

Ostre zatargi w armji czeskiej.

Sąd wojkowy w Ołomuńcu skazał żołnierza 7 p. art. Michała Bako, narodowości węgierskiej, na 18 miesięcy ciężkiego więzienia za znieważenie czeskiego wachmistrza.

Przed tymże sądem odpowiadał za dezercję Fr. Wolf, żołnierz narodowości niemieckiej. Rozprawę odroczone dla przesłuchania dalszych świadków.

W koszarach 39 p.p. w Bratysławie doszło do sprzeczki między żołnierzem czeskim a słowackim, w czasie której nastąpiła wymiana strzałów. Żołnierz Bednarik zabił st. żołnierza Simonicę, poczem wystrzelał w usta pozbawił się sam życia.

Zabójstwo w drodze z zabawy.

Gruczno. Na podwórzu rolnika Brenenfeldta znaleziono zwłoki służącego, 26-letniego Henryka Dietricha z kłótną raną w okolicy serca. Dietrich był w nocy na zabawie w sąsiedniej wsi Wielki Konopat, gdzie prawdopodobnie miał sprzeczki z swymi rywalami, z których jeden w drodze powrotnej zadał mu śmiertelny cios. Ostatkiem sił dowlókł się następnie do zabudowań swego chleba-dawcy i tutaj na podwórzu skonął.

— Co za niegrzeczny człowiek — odpowiedziała uśmiechając się do niego. Tęskniłam za tobą, martwiłam się twoją długą nieobecnością a ty mi mówisz, że zbrzydła. Poczekajno, zobaczysz jak niedługo dostanę rumieńców teraz, że nasza rozłąka już się skończyła.

— Tak moja pieścioszko, musimy się postarać, aby te śliczne twoje rumieńce odzyskać. Wyszukam ci dobrego wierzchowca a kilka rannych spacerów niedługo zmienią ten chorowity wygląd mojej żoneczki. A potem wynajmę jacht, aby cię skąpać w ozonie.

— O dosyć mamy tego na wybrzeżu, nie potrzeba wyjeżdżać na morze.

— Ale, ja myślałam, że ty tak lubisz żeglować? Wszak to był jeden z naszych wielkich projektów: wynająć skromny statek i popłynąć wzdłuż wybrzeża do Clorelly. Czy zapomniałaś?

— Nie, nie, tylko nie chcę narażać cię na wydatki, bo jeżeli powiększymy naszą stajnię...

— A, ty niewiesz jakim ja teraz Krezusem jestem. Nie potrzebujesz się obawiać, że mię zrujnujesz; moja ty biedna, samotna żoneczko. Dla czego nie sprowadziłaś sobie Alegry?...

— Cóż ona mogłaby mi pomódz. Jest bardzo słodka i miła i jest twoją siostrą; ale nie mogła przecież wypełnić pustki, którą twoja nieobecność zostawiła.

C. d. n.

U w a g a.

Producenci bekonów w Biskupcu Pom.

Spedy bekonów odbywać się będą na stałe we wtorki, nie jak dotychczas w poniedziałki...

Zwracam uwagę Producentom Bekonów aby dowozili bekony nie nakarmione...

Kronika.

Nowemiasto, dnia 11 września 1935 r.

Środa Prota i Jaeka M. m. Czwartek Imienia M. M. P. Piątek Eugenji P. Środa: wschód o godz. 5.06 zachód o godz. 17.58

50 proc. zniżki kolejowe do Warszawy przez 20 dni.

W związku z Wystawą Drogową, która odbędzie się w Warszawie na terenie Politechniki w czasie od 7 do 22 września br. Ministerstwo Komunikacji...

Zorganizowane grupy od 15 osób korzystają z 50 proc. zniżki zarówno na przejazd do Warszawy jak i w drodze powrotnej do miejsca zamieszkania.

Zaświadczenia upoważniające do zniżkowych przejazdów grup ważne na dwa dni przed otwarciem Wystawy...

Z miasta i powiatu.

Z Urzędu Stanu Cywilnego w Nowemście za czas od 1. do 30 sierpnia 1935 r.

Urodzenia zgłosili: 1) Wincenty Pieniecowski, mistrz rzeźnicki syn. 2) Zieliński Piotr robotnik córka.

Zmarli: 1) Józef Głowacki 4 1/2 miesiąca. 2) Ryszard Bogusław Malinowski 1 dzień. 3) Feliks Murawski 35 lat.

Śluby: 1) Piotr Franciszek Marcinkowski mistrz piekarski z Joanną Karczewską. 2) Tadeusz Edmund Chylewski kupiec z Lucją Najdrowską.

785 dzieci w szkole powszechnej.

Nowemiasto. W roku szkolnym 1935/36 zaznaczył się dalszy wzrost liczby dzieci w tujszej szkole powszechnej.

W wakacjach letnich odnowiono wnętrza wszystkich klas i naprawiono wszelkie uszkodzenia.

W ubiegłym tygodniu przystąpił Zarząd Miejski do rozbudowy szkoły. Rozbudowę przeprowadził się z funduszów uzyskanych ze sprzedaży b. Szkoły Wydziałowej...

Kradzież pieniędzy.

Nowemiasto. W dniu 10 bm. przedpoł. przybyła do mieszkania pp. Piotrowiczów dziewczyna z prośbą o przyjęcie jej na służbę.

Z sali sądowej.

Lubawa. W dniu 9 września br. odbyły się w miejscowym Sądzie Grodzkim rozprawy karne na których zapadły następujące wyroki:

Troeki Bronisław z Kazanicy, za kradzież żyta wartości 8 zł, skazany na 2 m-ce aresztu z zaw. na 3 lata. Flaszynski Antoni z Byszwałda, za kradzież koca wartości 7 zł, skazany na 2 m-ce aresztu z zaw. na 3 lata.

Machowski Władysław z Kielpin, za kradzież leśną wartości 19 zł, skazany na 190 zł, grzywny lub 38 dni aresztu.

Wielkie zniżki kolejowe

w dniach 11. — 16. września, wszyscy członkowie Ligi Morskiej i Kolonjalnej wyjeżdżają do Gdyni na powitanie i odjazd m/s „Piłsudski“

korzystają z indywidualnych zniżek kolejowych, ważnych na każdy pociąg w dowolnej klasie.

Cena biletu w obydwie strony wynosi — 66% ceny biletu w jedną stronę. — Powrót bezpłatny. —

Wszyscy do Gdyni na uroczyste dni Polskiej Marynarki Handlowej!

Dnia 12 września: przybycie i powitanie m/s „Piłsudski“. Dnia 14 września: uroczystości z udziałem przedstawicieli Rządu

Dnia 15 września: odjazd i pożegnanie m/s „Piłsudski“. Karty uczestnictwa są do nabycia w Biurach Okręgów i Oddziałów Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Kradzież czy żart?

Lubawa. W poniedziałek 9 września br. między godz. 13-tą a 14-tą, uczeń gimnazjalny Wyzlic Konrad z Kazanicy...

Nie wiadomo, czy to złodziej okazał skrucie i zaniósł teczkę do szkoły, by uniknąć tego... przykrego momentu oddawania skradzionej rzeczy w ręce właściciela...

Z targu.

Lubawa. Na poniedziałkowym targu płacono za: funt masy 1,10—1,20 zł, mendel jaj 80—85 gr, funt pomidorów 10—15 gr...

Kradzież ubrania.

Byszwałd. W nocy 7 na 8-go dokonano kradzieży jednego ubrania roboczego i zegarka niklowego na szkodę robotnika Szulca Kazimierza w Byszwałdzie.

Kradzież bielizny.

Zajączkowo. W nocy z 9 na 10 bm. dokonano kradzieży bielizny z bielnika na szkodę szwera Boberka Romana.

Fatalny skok na pociąg.

Lipinki. Pomiedzy stacjami Lipinki—Ostrowite robotnik kolejowy Jan Maruński zamierzał wskoczyć na pociąg towarowy...

Tragiczny wypadek.

Skarlin. W ubiegłą niedzielę w oborze plebanji w Skarlinie wydarzył się tragiczny wypadek spowodowany nieostrożnym obchodzeniem się ze stadnikiem.

Z życia oddziału Z. S.

W dniu 15 bm. próby o zdobycie Odznaki Strzeleckiej.

Krotoszyn. Dnia 1 września br. odbyło się w Krotoszynach zebranie zarządu Związku Strzeleckiego na którym poszczególni członkowie zdali szczegółowe sprawozdania z dotychczasowej działalności...

Zarząd Oddz. chce umożliwić zdobycie O. S. jak najszerszej publiczności — stowarzyszonej jak i nie stowarzyszonej, urządził od godz. 13.00 począwszy od dnia 15 bm. w każdą niedzielę strzelania z broni małokalibrowej...

Poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę kościoła.

MROCZNO. W ubiegłą niedzielę odbyło się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę nowego kościoła w Mrocznie.

Wydaliła się z domu.

Mroczno. W dniu 29 ub. miesiąca wydalila się z domu niej. Tadajewska Teofila lat 48 upośledzona na umyśle i uszła w niewiadomym kierunku.

Kto mógłby udzielić jakichkolwiek informacji o miejscu pobytu wyżej wymienionej, proszony jest o zgłoszenie się w najbliższym posterunku P. P.

Z dalszych stron.

Śmierć za odmowę ręki.

Toruń. 31-letni biuralista Ludomir Polanowski, zamieszkały przy ulicy Mickiewicza 34, wystrzelał z rewolweru ciężko poranił wdowę Annę Majerową...

Dwukrotnie przejechany.

Wejherowo. Na ulicy Sobieckiego wieczorem przejechany został przez rowerzystę 3-letni wnuczek cukiernika Kubackiego.

Skradli i upił buhaja.

Dragacz. Nieznani sprawcy wtargnęli w noc do stajni rolnika Konrada Majewskiego, skąd wyprowadzili jednorocznego tuczonego buhaja...

Kącik dla gospodyń.

Konfitury ze śliwek-węgiełek.

Oparzyć śliwki gotującą się wodą i obrać delikatnie z skórki, poczem włożyć na gotującą się syrop i gotować silnie przez pięć minut...

Syrop gotuje się rozpuszczając cukier w wodzie (1 kg. cukru zalewa się pół litra wody; woda musi wyparować do odpowiedniej gęstości syropu).

Smażąc konfitury ze śliwek trzeba wziąć 1 kg. cukru na 1 kg. owocu.

Powidła ze śliwek.

Tylko z dojrzałych śliwek są dobre powidła. Są tak słodkie, że nie potrzeba dodawać cukru. Wybrać pestki ze śliwek, rozgotować je w garnku...

Gdy powidła zgęstnieją, przełożyć do kamiennego słoja, wstawić do gorącego pieca, aby dopiekły się.

Notowania cen zwierząt rzeźnych.

Toruń. Według urzędowego sprawozdania Komisji notowań cen zwierząt rzeźnych z dn. 5 września br. sprzedano na Targowisku Zwierzęce w Toruniu 156 krów...

Table with columns for animal type (Krowy, cielęta, świnię, konie, warchlaki) and weight/condition, listing prices per unit.

Bacność Pszczelarze!

NOWEMIASTO. Podaje się do wiadomości, iż nadzedł cukier na jesiennie podkarmianie pszczół i jest do odebrania u p. Kujawskiego.

Równocześnie zawiadamia się, że wrześniowe posiedzenie towarzystwa odbędzie się we wtorek dnia 17 bm., o godz. 13 u p. Serożyńskiego.

Tragiczna śmierć misjonarza w północnej Kanadzie.

Wkarzał apostołski północnej Kanady stracił jednego ze swych najbardziej dzielnych i ofiarnych misjonarzy w osobie o. Allarda z misji Oblatów.

Śmierć zakonnika nastąpiła w niezwykle dramatycznych okolicznościach. O. Allard odbywał właśnie z wikariuszem apostołskim, biskupem Bunoż'em, podróż z jednej misji do drugiej. Drogę odbywali misjonarze samotnie, przebywając odludne przestrzenie drogą wodną w niewielkim czółnie. W pewnej chwili wartki prąd porwał łódź, która poczęła pędzić z szaloną szybkością, tak że o. Allard zaczął głową o nisko zwisającą nad wąskiem korytem gałęzie przybrzeżnego drzewa i został gwałtownie wyrzucony z czółna. Nim jego towarzysz się spostrzegł, misjonarz utonął wśród wirów rzeki.

Pozostawiony sam na pastwę żywiołu sędziwy, 74-letni biskup, nie znający tych kolic, pozbawiony żywności i ciepłej odzieży, bowiem fale zmyły z łodzi wszystkie pakunki, przebył jeszcze wiele kilometrów, nim wreszcie czółno uderzyło o brzeg. — Dopiero w 12 godzin później na wołania jego przybyli tubylcy i wyratowali wyczerpanego biskupa.

Straszne zakończenie zabawy chłopców

Toruń. W sobotę w południe czterech chłopców a w ich liczbie 12-letni Jerzy Porębowicz usiłowało przejść przez żelazną barierę znajdującą się pod mostem kolejowym w Toruniu.

Chłopcy weszli na barierę od strony Kępy Bazarowej przez drewniane schody prowadzące na most. W pewnej chwili, gdy Porębowicz który szedł pierwszy był już niemal u końca mostu a więc niedaleko brzegu toruńskiego, ręka jego ześlizgnęła się na mokrej barierze i chłopiec runął na kamienny fundament filaru, doznając pęknięcia czaszki, złamania obu rąk i ciężkich obrażeń wewnętrznych.

Na wołanie jednego z przechodniów przysłana karetka pogotowia odwiezła chłopca natychmiast do szpitala miejskiego. Mimo jednak usilnych starań lekarzy Porębowicza nie udało się utrzymać przy życiu. Zmarł on nie odzyskawszy przytomności tego samego dnia.

Smutny ten wypadek wywołał duże wrażenie w mieście i głębokie współczucie dla nieszczęśliwych rodziców, którzy w tak tragiczny sposób stracili jedyne dziecko.

Rewolwerowy zamach na dyrektora Louisiany

BATON ROUGE (Stan Louisiana) Na senatora Longa, zwanego dyrektorem Louisiany, dokonano zamachu w chwili, gdy Long spacerował po korytarzu senatu, który miał uchwalić projekt ustawy zwiększającej jego władzę. Sprawca zamachu trafił dwiema kulami Longa w brzuch. Znajdujący się w pobliżu agenci, dosłownie przedziurawili kulami zamachowca Long został przewieziony natychmiast do szpitala, gdzie go podano operacji.

Sprawcą zamachu okazał się dr. Weiss, specjalista chorób nosa i gardła, praktykujący w Baton Rouge.

Zderzenie pociągów.

Wierzchucin. Na tutejszej stacji zderzyły się dwa pociągi towarowe. 7 wagonów zostało zniszczonych. 12 osób odniosło cięższe lub lżejsze rany. Winę ponosi maszynista parowozu pociągu idącego do Gdyni, który pomimo zamkniętego sygnału wjechał na tor, na którym stał inny pociąg.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowemnieście n. Drwęca **Twardowski Franciszek** mający kancelarię w Nowemnieście ul. Pod Lipami 18, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 13 września 1935 r., o godz. 10 w Nowemnieście odbędzie się

licytacja ruchomości

należących do F-y: Suszarnia Rolnicza składających się

z wagi i lokomobili

oszacowanych na łączną sumę zł 500.—

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Nowemniasto, dnia 24 sierpnia 1935 r.

(—) Twardowski, komornik.

Próby zakłócenia spokoju podczas wyborów.

Starcia z policją, demolowanie lokali biur wyborczych.

Na całym terenie Rzeczypospolitej wybory odbyły się w spokoju, z wyjątkiem paru miejscowości w województwie warszawskim i poznańskim, gdzie doszło do poważniejszych ekscesów, wywołanych przez młodych stronnictwa narodowego i wyrotowców.

Agitatorzy warszawscy w pow. Skierniewickim.

Na terenie, który obejmuje komisja obwodowa w Kołwiesach, pow. skierniewickiego przybyło z Warszawy 6 ludzi, którzy udali się do członka stronnictwa narodowego, niejakiego Gąszczkiewicza. Zebrano kilkunastu miejscowych ludzi i razem dokonano napadu na lokal komisji niszcząc przytem połączenia telefoniczne Mszczonów—Rawa.

Komendant posterunku zaalarmował starostwo, skąd przybył komendant powiatowy policji państwowej i zastępca starosty z 3 posterunkowymi. Ponieważ grupa napastników, składająca się z 30 osób była uzbrojona, przeto policja natychmiast przystąpiła do aresztowania prowodyrów. Kiedy jeden z zatrzymanych zaczął uciekać i na wezwanie nie zatrzymał się posterunkowy użył broni palnej. Ranny, którym okazał się niejaki Mrówczyński, zmarł w drodze do szpitala.

W Wiktorówku pow. wyrzyskiego woj. poznańskim uzbrojona bojówka stronnictwa narodowego napadła na lokal wyborczy. Po wytamaniu drzwi napastnicy zniszczyli akta wyborcze i zdemolowali lokal. Wysłany z Łobzownicy patrol przyjęty został strzałami. Ranne dwie osoby. Aresztowano 14 osób.

W Dzwierznie tegoż powiatu grupa kilkunastu zwolenników Str. Narodowego wtargnęła do lokalu wyborczego i zniszczyła urnę oraz listę głosujących. Grupa napastników udała się następnie do Ferdynandowa, gdzie również zniszczyli urnę i akta wyborcze.

Podczas przeprowadzania osób aresztowanych w Wiktorówku konwój został napadnięty przez uzbrojonych napastników, członków bojówki Str. Narodowego. W wyniku strzałów dwie osoby zostały ciężko ranne, a następnie zmarły w szpitalu.

Pozatem Środzie w jednym lokalu rozbito flaskę z cuchnącym płynem, a w Bydgoszczy rzucono dwie petardy.

Przedstawiciele obcych armij zwiedzają Gdynię.

GDYNIA. W poniedziałek w nocy przybył do Gdyni specjalny pociąg, który przywiózł przedstawicieli obcych armij. Wśród przybyłych znajduje się belgijski szef sztabu gen. Van den Bergen, kilku wyższych oficerów francuskich z gen. Pupinel na czele, przedstawiciel armji norweskiej Lansot oraz wszyscy attachés wojskowi akredytowani przy rządzie polskim w liczbie 43 osób.

Pociągiem tym przybył również szef sztabu generalnego gen. Stachiewicz w towarzystwie płk. Englisha i mjr. Axentowicza. Pociąg przeoczono na dworzec morski. W godzinach porannych przedstawiciele obcych armij udali się do dowódcy floty. W ciągu dnia zwiedzili oni port i miasto.

Wyjazd nastąpi we wtorek rano.

Spółka Łowiecka w Marzęcicach wydzierżawi

tereny łowieckie na przeciąg lat 6.

Przetarg polowania odbędzie się w dniu 14 września 1935 r. w lokalu miejscowego sołtysa.

ZAPROSZENIA

ślubne

Zawiadomienia o ślubie

wykonuje gustownie i po zniżonych cenach

DRUKARNIA — KSIĘGARNIA

B. Miłoszewski, Nowemniasto

Rynek Nr. 19. — Telefon Nr. 59.

Awantura na statku niemieckim w Gdyni

W nocy z piątku na sobotę bm. doszło do głośnej awantury na pokładzie stojącego w Gdyni statku niemieckiego „Emma Sauber“ Mianowicie jeden z marynarzy niejaki M. S. powróciwszy w nocy na statek wszczął ordynarną awanturę a następnie bójkę ze swym przełożonym oficerem. Kapitan statku nie mógł opanować sytuacji, to też zwrócono się telefonicznie o interwencję policji. Przybyły funkcjonariusz policji, natychmiast przywrócił porządek odprowadzając wojowniczego marynarza do aresztu.

Gdzie się podziała przystojniwa dyscyplina niemiecka?

PROGRAM RADJOWY.

Warszawa — czwartek 12. września.

6.30—8.30 Audycja porann. 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał 12.03 Dzień. pol. 12.15 Konc. szkolny 13.00 Muzyka 15.15 Przgl. giełd. 15.25 Wiad. o eksp. polsk. 15.30 Muzyka z płyt 16.00 Opow. dla dzieci 16.15 Koncert z Katowic 16.45 Koncert z Poznania 17.00 Odczyt 17.15 Koncert solistów z płyt 18.00 Minjatury kwartetowe 18.30 Pogadanka 18.40 Jak spędzić święto? 18.45 Piosenki kabaret. z płyt 19.00 Kącik dla młodzieży wiejak. 19.10 Progr. na dz. nast 19.20 Konc. reklam. 19.35 Wiad. sport. lok. 19.40 Wiadom. sport. ogólne 19.50 Pogad. akt. 20.00 Muzyka z płyt. 20.15 "Czyn i słowo" 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 Obrazki z Polski współcz. 21.00 Powz. Teatr Wyobr. 21.35 Nasze Pieśni. 22.00 Muzyka tan. 23.00 Wiad. met. 23.05 Podróż po Europie: jedziemy do Wiednia (aud. muz. z płyt).

Warszawa — środa 11. września

6.30—8.30 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał 12.00 Dzień. połud. 12.15 Aud. dla szkół 12.40 Koncert zesp. 13.25 Chwilka dla kobiet 13.30 Z rynku pracy 15.15 Przgl. giełd. 15.25 Wiad. o eksp. polsk. 15.30 Płyty 16.00 Pogad. dla chorych ze Lwowa 16.15 Konc. ze Lwowa 16.45 Chwilka pytań 17.00 Reportaż 17.15 Minuta poezji 17.20 Lekkie piosenki z Krakowa 17.50 Poradn. sport. 18.00 Konc. ork. kamer. z Wilna 18.30 Pogad. akt. 18.40 Zycie kult. i art. stolicy 18.45 Konc. z płyt 19.00 Skrzynka roln. 19.10 Progr. na dzień nast. 19.20 Koncert reklam. 19.35 Wiad. sport. lokalne 19.40 Wiad. sport. ogólne 19.50 Aktualny monolog 20.00 Biuro studjów rozmawia ze słuchaczami P. R. 20.10 Muzyka lekka 21.00 Dzienn. wieczor. 21.10 Obrazki z Polski współcz. 21.15 Konc. symfon. 22.30 Muzyka tan. z płyt 23.00 Wiad. met. 23.05 Podróż po Europie: jedziemy do Węgier (aud. muz. z płyt.)

Giełda zbożowa w Poznaniu

Notowania z dnia 9 IX. 1935	Za 100 kg. płacono
Zyto nowe i zdrowe	12,00 — 12,25
Pszonca	16,50 — 17,00
Jęczmień browarowy	13,50 — 14,50
Jęczmień jednolity	13,25 — 13,00
Owies	13,75 — 14,25
Otręby żytnie	9,50 — 10,25
Otręby pszenne (grube)	6,75 — 10,00
Otręby (średnie)	00,00 — 00,00
Gorzycza	00,00 — 00,00
Groch Viktorja.	24,00 — 26,00
Groch Folgera	20,00 — 22,00

Giełda pieniężna. Bank Polski płacił w dniu 9 IX. 1935 za dolary amerykańskie 5,28—, funty szterlingów 26,20 franki szwajcarskie 173,05 franki francuskie 54,90 marki niemieckie 213,20 liry włoskie 43,70 floreny holenderskie 353,70

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Miłoszewski w Nowemnieście n. Drw. Wydawca: Celestyn Miłoszewski w Nowemnieście n. Drw.

Sprzedam korzystnie używaną lecz dobrze utrzymaną

s z a f e do OWOCU

(okrągłą) i dużą SKRZYNIĘ do mąki

Binerowska Nowemniasto Lipowa

Prawdziwy

miód pszczelny

w każdej ilości kupuje

Stanisław Rost Nowemniasto Rynek 32

Formularze

poleca

Księgarnia B. Miłoszewski, Nowemniasto Rynek 19.

Chłopców

młodszych na stancję przyjmuje

Wasielewska Tylicka 5

Poszukuję

chłopca

lub dziewczynkę

do sprzedaży lodów

K. Górski - Park Miejski.

Znaczki stemplowe

i Blankiety wekslowe

są stale na składzie

w Księgarni

B. Miłoszewski

Nowemniasto — Rynek 19.

Książki szkolne i materiały piśmienne zeszyty - ołówki - kredki - plecaki do książek - teczki szkolne it.p.

===== w wielkim wyborze po cenach najniższych =====

POLECA

Księgarnia B. Miłoszewski, Nowemniasto.